

Rezumatul în limba română
la Teza de Doctorat cu titlul
Abordare stilistică a pianisticii
în creațiile cameral-vocale ale lui Mihail Jora

Doctorand:

Andreea-Corina Dobia

Conducător Științific:

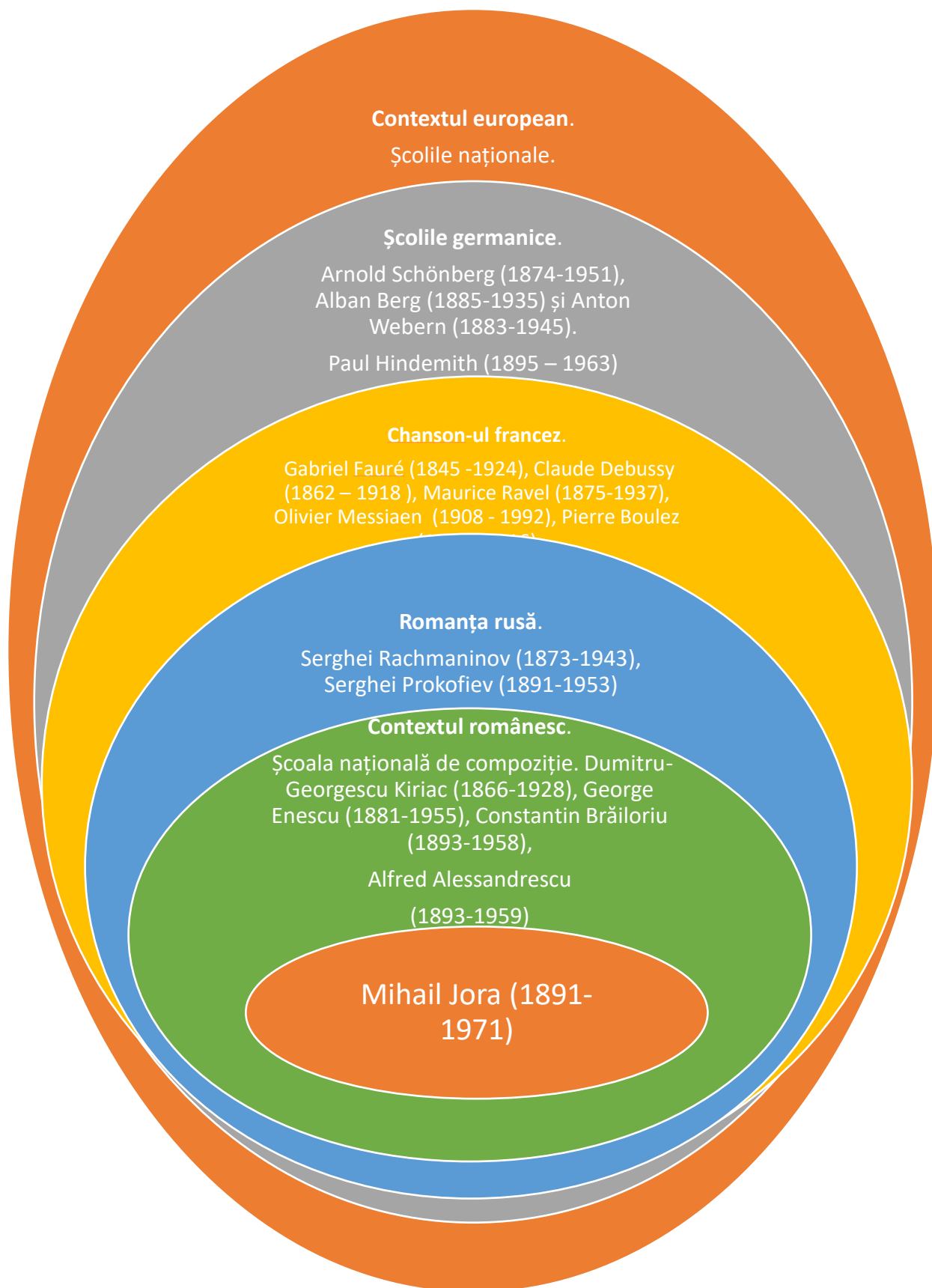
Prof. univ. dr. Șerban-Dimitrie Soreanu

I. Concluzii cu privire la capitolul Prolegomene.

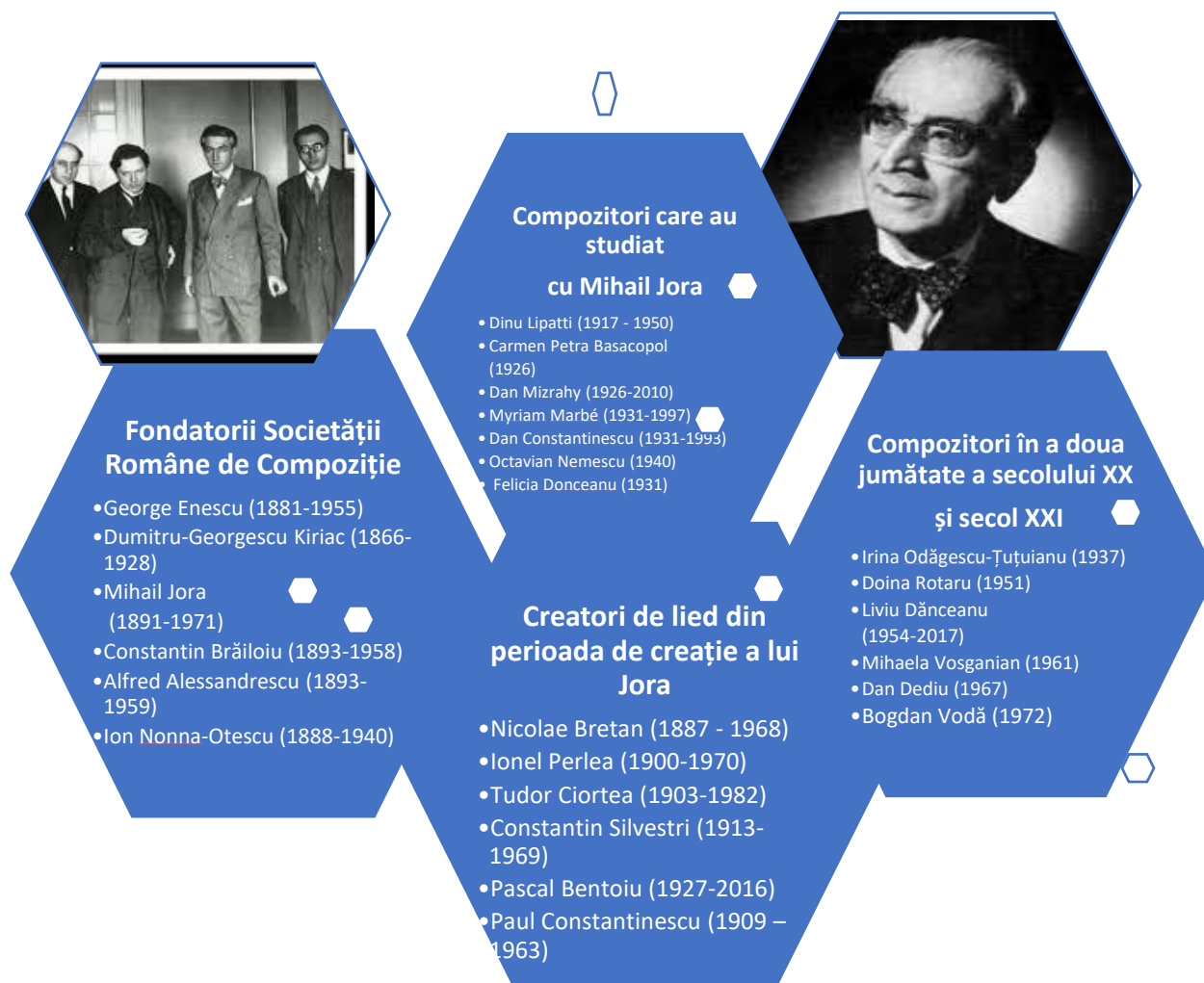
Primul capitol a tratat încadrarea stilistică a muzicii lui Jora în tendințele secolului XX. Aici se stabilesc la nivel de terminologie noțiunile de *cântec*, *arie* și mai ales *lied*. Existența exprimărilor vocale din timpuri preistorice este conexată noțiunii de acompaniament. Susținerea discursului muzical a fost însoțită de un suport ritmico-melodic realizat cu pseudo-instrumente sau primele instrumente. Cristalizarea liedului reprezintă procesul transformațional prin care cântecul a decantat din alternanța refren-cuplet forma stabilă A-B și apoi A-B-A. Același izvor a dat naștere genului *arie*. Arta componistică a lui Mihail Jora are ca trăsătură specifică erudiția, echilibrul între patrimoniul național și direcțiile pe care începutul de secol XX le-a stabilit în cultură și în muzică. Acesta este argumentul care a stat la baza analizei contextului european cu școlile de lied care au avut o înaltă însemnătate în muzica lui Jora și spațiul muzical autohton, cu particularitățile sale care au stat la baza clădirii genului cult denumit de Mihail Jora, **cântec**.

Am urmărit tendințele interpretative și stilistice ale poeziei, vocalității și pianisticii pentru fiecare dintre școlile analizate și am accentuat adecvarea la noile mijloace componistice folosite în această perioadă. Am urmărit parcursul discursului muzical de la *liedul* german, *chanson*-ul francez, *romanța* rusă și *cântecul* românesc, cu însușirile de limbaj pe care le au în comun și mai ales cu rafinate particularități care fac recognoscibile originile și influențele cântului. Poetica extinsă a liedului secolului XX înglobează un număr însemnat de curente, printre care cele tradiționaliste, avangardiste, postmoderniste. În diversitatea literaturii universale a acestui moment în istorie regăsim ca trăsătură specifică interesul pentru activitățile și trăirile omului, acestea constituind temele reprezentative. Căutările interpretative din sfera vocalității se rafinează, urmărind transmiterea fidelă a stărilor complexe muzicale și poetice. Pianul devine partener, se instituie ca personaj care susține, completează și comentează discursul vocal în construcții complementare și independente. Pentru obținerea dezideratului sonor sunt necesare aptitudini tehnice dezvoltate, controlul fin al tușeului și al sonorităților.

Muzica lui Jora face parte din marele tablou al căutărilor sonore care au descris secolul XX. Jora este discipol și apoi mentor în școala națională de compoziție.

Compozitorii români ai secolului XX Influența lui Jora în muzica secolului.

Bazele educaționale temeinice, multidirecționale și experiența de viață au avut ca rezultat personalitatea complexă, caracterul erudit, enciclopedic al lucrărilor lui Jora. El a pus arta și știința sa în slujba dezvoltării noilor generații de muzicieni cu generozitate, de-a lungul vieții, în cadrul Conservatorului din București.

Compozitori români ai secolului XX

1850 1860 1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020

Dumitru Georgescu Kiriac; 1866-1928

Tiberiu Brediceanu; 1877-1968

George Enescu; 1881-1955

Nicolae Bretan; 1887-1968

Ion Nonna - Otescu; 1888-1940

Mihail Jora; 1891-1971

Marțian Negrea; 1893-1973

Constantin Brăiloiu; 1893-1958

Alfred Alessandrescu; 1893-1959

Ionel Perlea; 1900-1970

Tudor Ciortea; 1903-1982

Paul Constantinescu; 1909-1963

Constantin Silvestri; 1913-1969

Dinu Lipatti; 1917-1950

Liviu Comes; 1918-2004

Carmen Petra Basacopol; 1926

Pascal Bentoiu; 1927-2016

Felicia Donceanu; 1931

Myriam Marbé ; 1931-1997

Dan Constantinescu; 1931-1993

Irina Odăgescu-Țuțuianu; 1937

Octavian Nemescu; 1940

Mihaela Vosganian; 1961

Dan Dediu; 1967

II. Observații, tabele de stare și grafice dinamice asupra obiectivelor de cercetare

Fiecare lucrare cercetată a fost analizată și sintetizată în tabele de stare, grafice dinamice și figuri care redau direcțiile stilistice și interpretative pe care le-am parcurs în capitolele de analiză.

II.1. Opus 11 – Cinci cântece pe versuri de Octavian Goga

Tu n-ai la ușa ta zăvor

Prima secțiune a *cântecului* are ca trăsătură de stil pentru voce și pian blândețea tandră a glasului drag. Către a doua parte a secțiunii B apar stările de tulburare și revoltă.

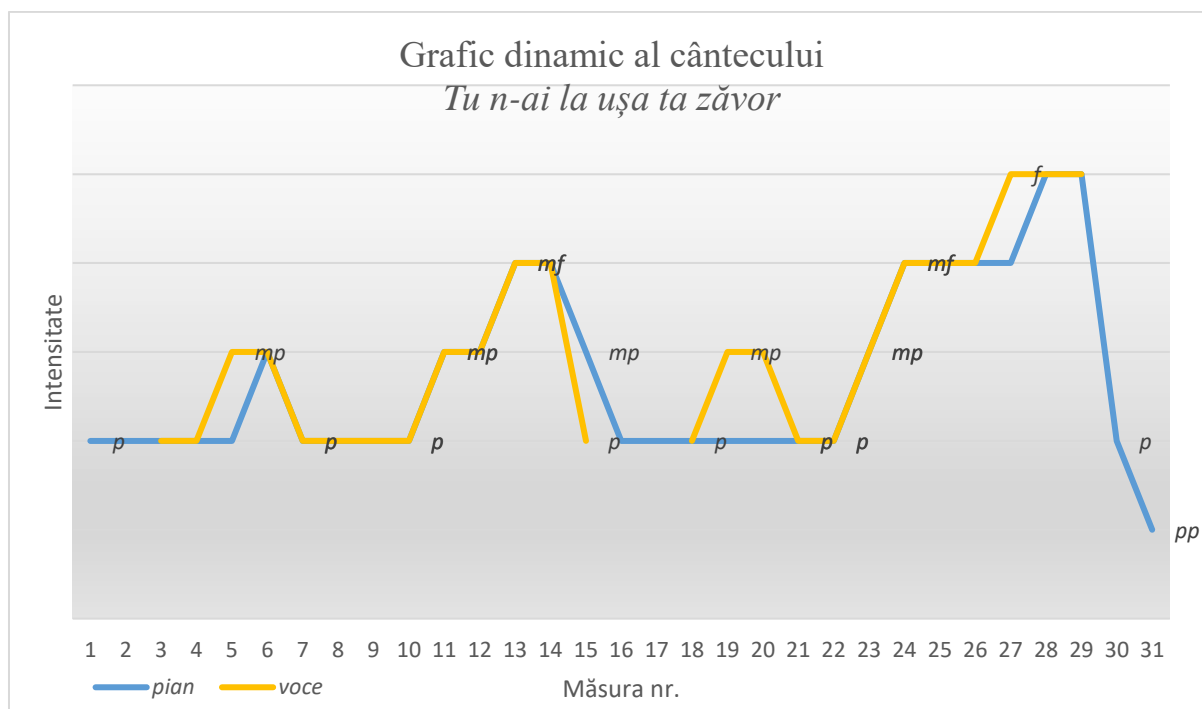
Tabel de stare nr. 1

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție					
		Tandrețe	Delicatețe	Calm	Frământare	Revoltă	Reflexivitate
1	Motiv introductiv						
2							
3	Secțiunea A						
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16	Tranziție la pian						
17							
18	Secțiunea B						
19							
20							

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție					
		Tandrețe	Delicatesțe	Calm	Frământare	Revoltă	Reflexivitate
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30	Coda						
31							

Coda apare numai la pian și lasă în urma *cântecului* o sonoritate de calm și meditație, o stare de continuitate a firului narativ.

Grafic dinamic nr. 1

Din grafic reiese structura de tip dezvoltator, cu o culminație în *mezzoforte* a secțiunii A și punctul cel mai înalt din punct de vedere dinamic în *forte* la finalul secțiunii B. Mersul pianului este concordant cu traseul dinamic al vocii, urmând îndeaproape inflexiunile de *crescendo* și *diminuendo*, notate similar în partitură pentru ambii interpreți. Vocea precedă intenția dinamică a pianului de regulă cu jumătate de timp sau valoarea anacruzei, doar în motivele care încep cu acest tip de scriitură.

Mor azi zâmbetele mele

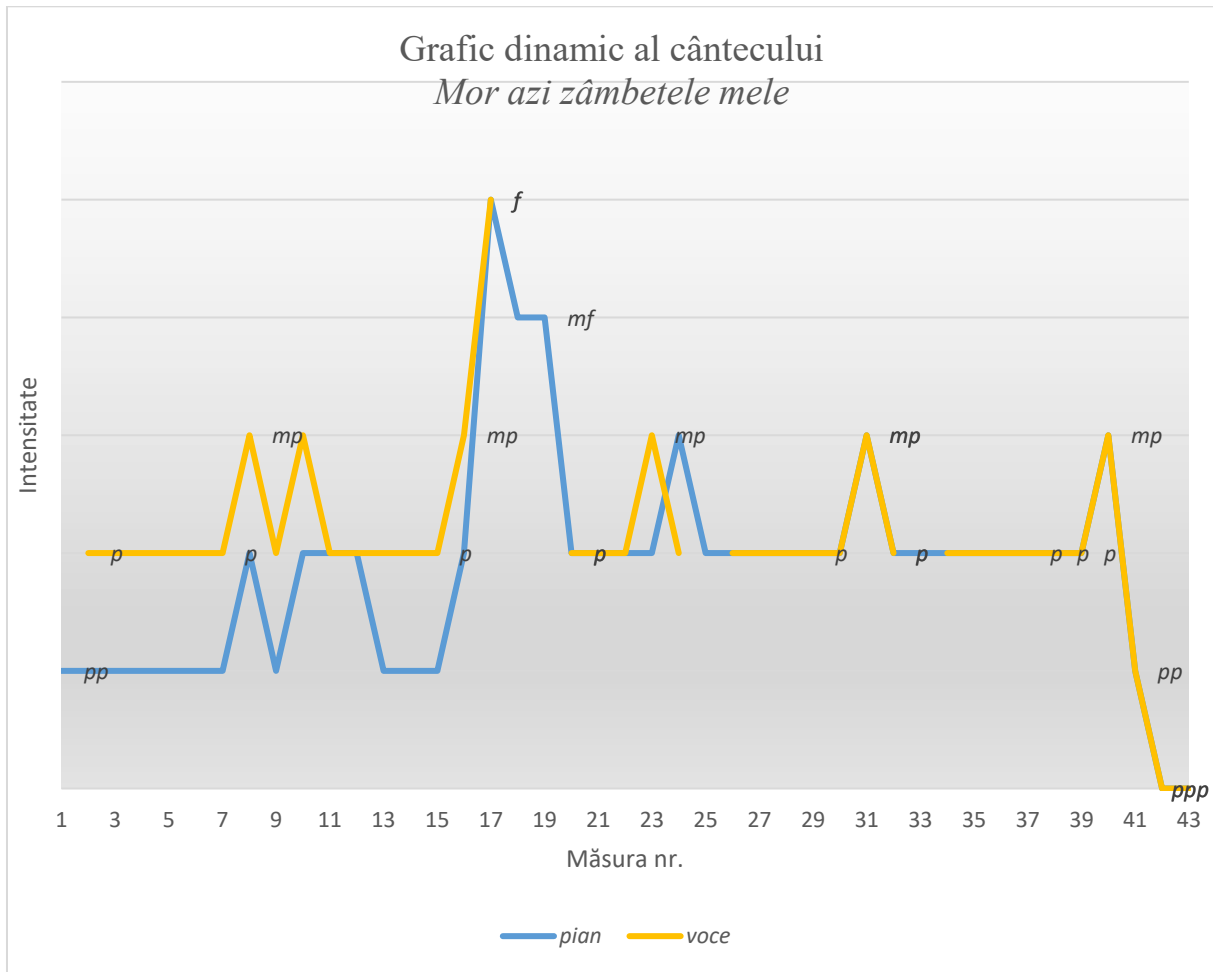
Compozitorul a indicat *soave* (suav) alături de precizare de tempo *allegro*, pentru a timbra astfel adâncă mâhnire pe care o descriu cuvintele acestui poem. Cadrul sonor este intim pe întreaga durată a *cântecului*.

Tabel de stare nr. 2

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție				
			Delicatețe	Mâhnire	Dor Melancolie	Calm	Resemnare
1	Introducere						
2	Secțiunea A	a					
3							
4							
5		a1					
6							
7							
8							
9							
10		a2					
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18	Tranziție						
19							
20	Secțiunea B	b					
21							
22							

Măsura nr.							
			Măhnire	Dor Melancolie	Calm	Resemnare	
23							
24							
25							
26		b_1					
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33	Tranziție						
34	Secțiunea A'	a'					
35							
36							
37							
38		a''					
39							
40							
41							

În secțiunea B, poetul introduce note personale, factorul uman evocat de *poveștile la șezătoare* alături de dimensiunile universale ale înaltului și abisului în *moare-o stea-n adâncul mării* pentru a crea cadrul larg al semnificației pierderii supreme – *iubirea noastră moare*. Jora valorifică acest procedeu prin concepția unei linii melodice fluide care apare inițial la voce și apoi este imitată la pian, la distanță de o măsură. Compozitorul induce starea de dor, cu note de melancolie prin construcția modală de tip mixolidian, și discursul melodic tânguitor, obținut astfel prin frazarea fragmentată. În cadrul ultimei secțiuni apare indicația *piano estinto*, în măsura 38. Revenirea la expunerea melodică inițială comportă cu sine diferențieri subtile și importante în egală măsură care modifică starea generată. De această dată, sub influența armonică a modului dorian și a expunerii motivelor în plan dinamic descrescător apare emoția resemnării. Jora a valorificat astfel sensul cuvintelor care plasează în finalul *cântecului* aspectele cele mai intime: *eu rămân* cu implicațiile de consecință în urma morții, și noțiunea temporalității pierdute *cântecul de îngropare zilelor din săptămână, zilelor de sărbătoare*.

Secțiunea A indică pe toată durata ei existența planurilor dinamice diferite, cu vocea în *piano* și acompaniamentul murmurat în *pianissimo*. Secțiunea B propune scriitura imitativă, în plan melodic și prin urmare planul dinamic este tot de tip imitativ. Secțiunea A' îi aduce pe cei doi interpreți la același nivel sonor, până la final, când sunetul se estompează treptat până la dispariție. Sincronizarea dozajului sunetului final presupune cunoașterea particularităților de respirație ale interpretului vocal și atenta urmărire a expirației acestuia.

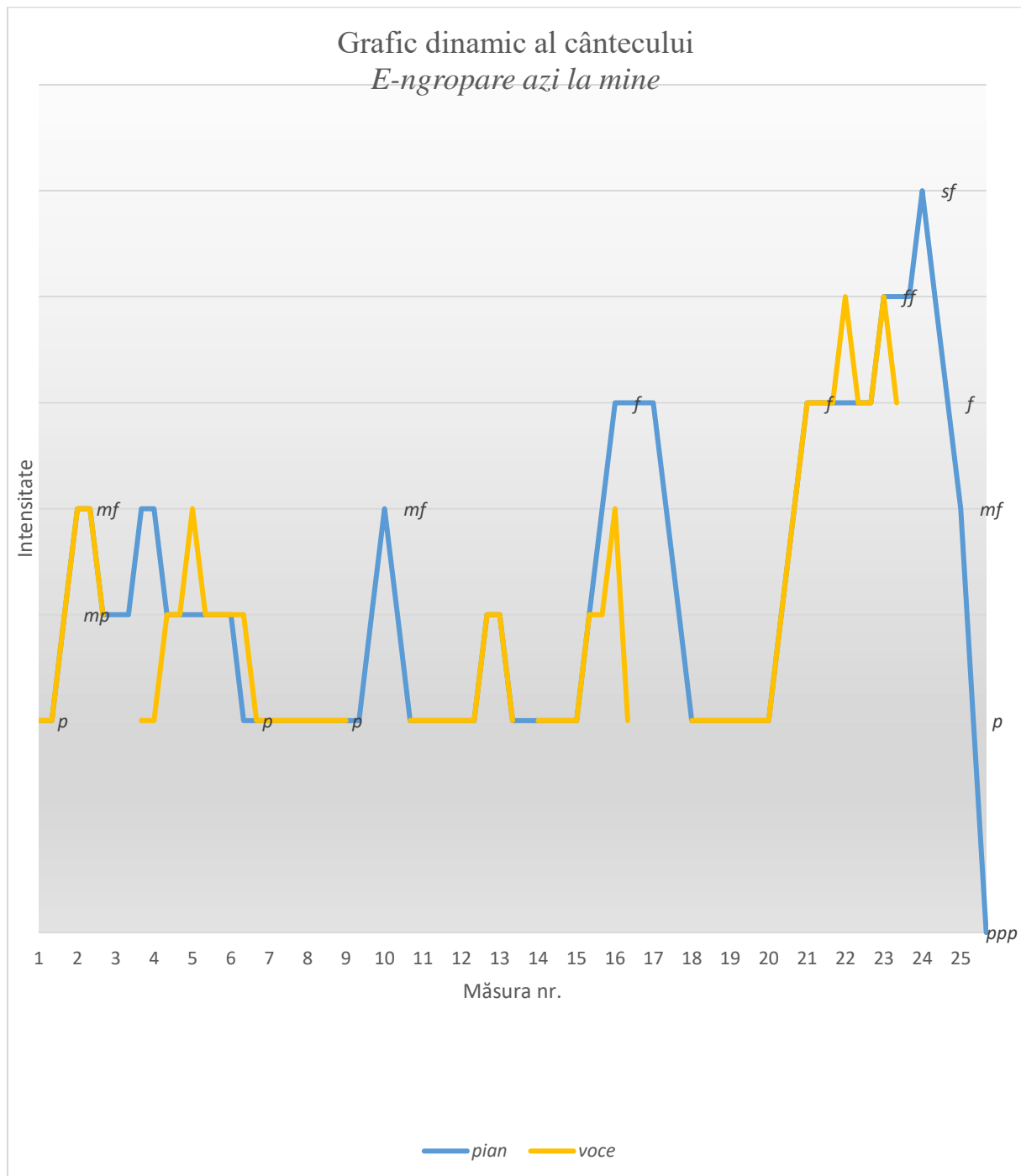
E-ngropare azi la mine

Procesiunea imaginată de acest *cântec* de înmormântare este solemnă și vădește demnitatea și verticalitatea unei slujbe liturgice. De la prima apariție a cuvintelor, implicațiile personale își fac simțită prezența cu o importanță egală spațiului ritual. Durerea adâncă însoțește permanent cadența implacabilă a convoiului funerar.

Tabel de stare nr. 3

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				
		Ceremonial	Funebru	Frământare	Supliciu	Remușcare
1	Secțiunea A					
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10	Tranziție					
11	Secțiunea B					
12						
13						
14						
15						
16	Secțiunea A'					
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						

Planurile dinamice au caracter dezvoltator, plecând în sonoritatea de *piano*, de fiecare dată către o culminație mai înaltă. Durerea trece prin diferite faze sonore sesizabile stilistic, fiind inițial mută, apoi escaladând către plâns și chiar țipăt. Culminația dinamică apare în final, la pian, și este urmată de o cadență picardiană care are puterea de a îndrepta privirea către înalt. Această stare a invocării divinității și revenirii în spațiul ceremonial este sugerată doar prin mijloace muzicale, ca o completare esențială a mesajului poetic.

Atât de veche-i îngroparea

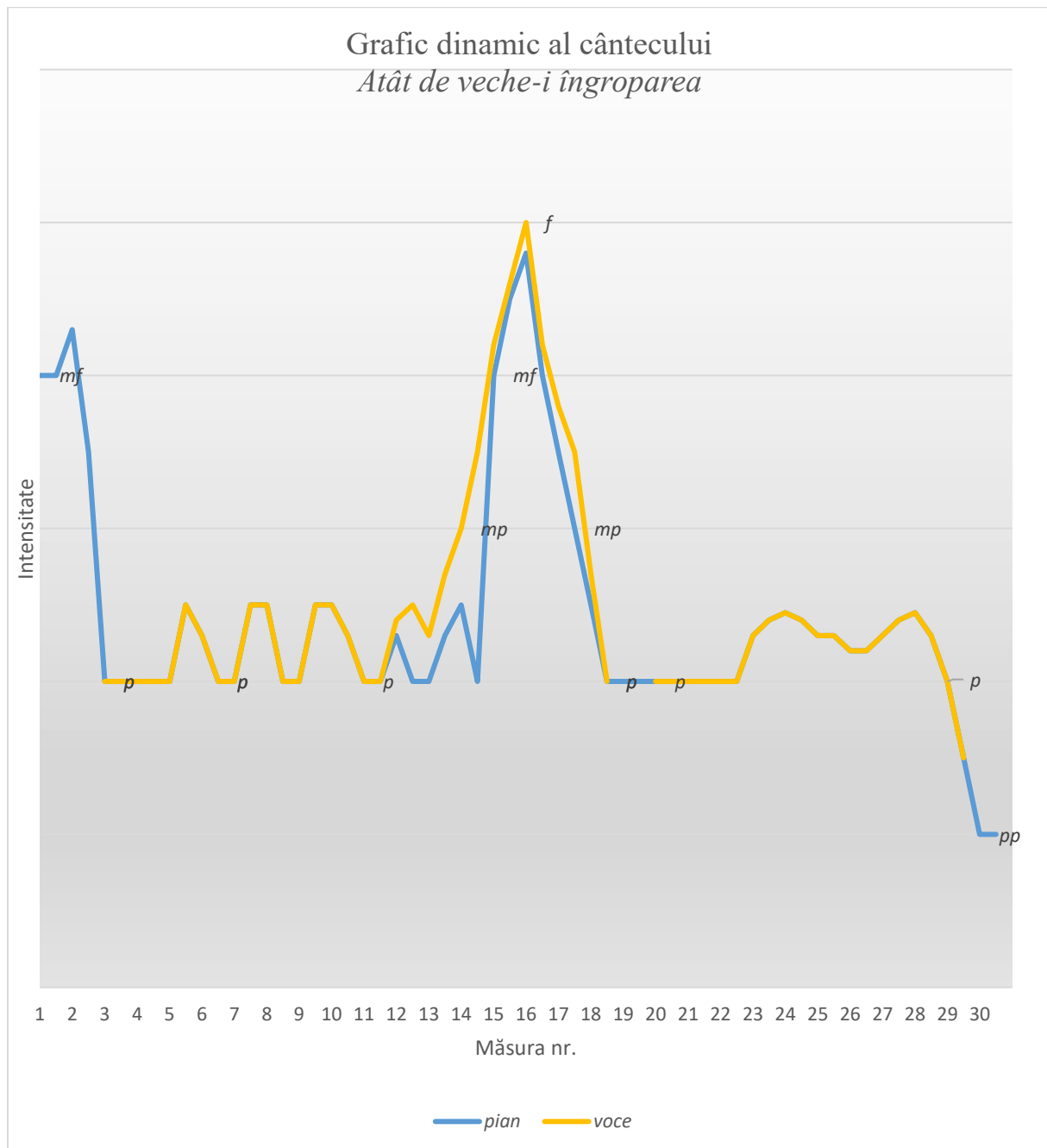
Sonoritatea acestui *cântec* ne duce cu gândul către imnurile de închinare pe care credincioșii le intonează împreună, ca o comunitate, în biserică. Adresarea personală și imaginea de libertate a spiritului induc stările de dor și tulburare care descriu în plan muzical secțiunea B. Apariția motivului introductiv cu rol de tranziție în măsura 19 implică o

transformare interioară pe care compozitorul o sugerează folosindu-se numai de mijloace agogice și dinamice, lăsând conținutul înălțimilor și duratelor intact.

Tabel de stare nr. 4

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				
		Destăinuire	Dor	Tulburare	Solemnitate	Resemnare
1	Introducere					
2						
3						
4	Secțiunea A					
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11	Secțiunea B					
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19	Tranziție (revine motivul introductiv)					
20						
21	Secțiunea A'					
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29	Coda					
30						

Secțiunea A' are aspectul intim al unei destăinuiri, o taină între doi oameni a căror întâlnire are loc la nivelul gândului și al amintirilor. *Cântecul* se încheie cu întrebarea retorică adresată celui pierdut și regăsit cu durere doar în spațiul mistic al aducerii aminte.

Primăvară, Primăvară

Primele măsuri ale *cântecului* au aspectul unei chemări, exclamație retorică pe care planul dinamic și scriitura le sugerează explicit. Senzațiile se direcționează către zona vizuală prin figuri de stil poetice care implică imagini și nuanțe ale culorii galben în care cei doi autori au zugrăvit peisajul de primăvară. Întreagă prima secțiune este explozivă prin culoare, luminozitate și curăție, sugerate de linia melodică de factură diatonică susținută de blocuri

armonice compacte. Motivul invocării revine la începutul perioadei a_2 și se continuă cu un discurs melodic diferit din punct de vedere al alcătuirii înălțimilor dar similar ca stare. Către finalul perioadei, mesajul poetic introduce note de compasiune prin imaginea celor *doi pui de rândunică sub o streășină de paie*. Jora subliniază detaliul vulnerabilității prin cromatizarea discursului melodic și introducerea în pilonii armonici de la pian a unor voci cu mers treptat și cromatic.

Tabel de stare nr. 5

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție				
			Invocare	Contemplare	Admirație	Compasiune	Îngrijorare
1	Secțiunea A	a_1					
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9		a_2					
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17	Secțiunea B						
18							
19							
20							
21							
22							
Măsura nr.		Stare/Emoție					
		Invocare	Contemplare	Admirație	Compasiune	Îngrijorare	
23							
24							
25							

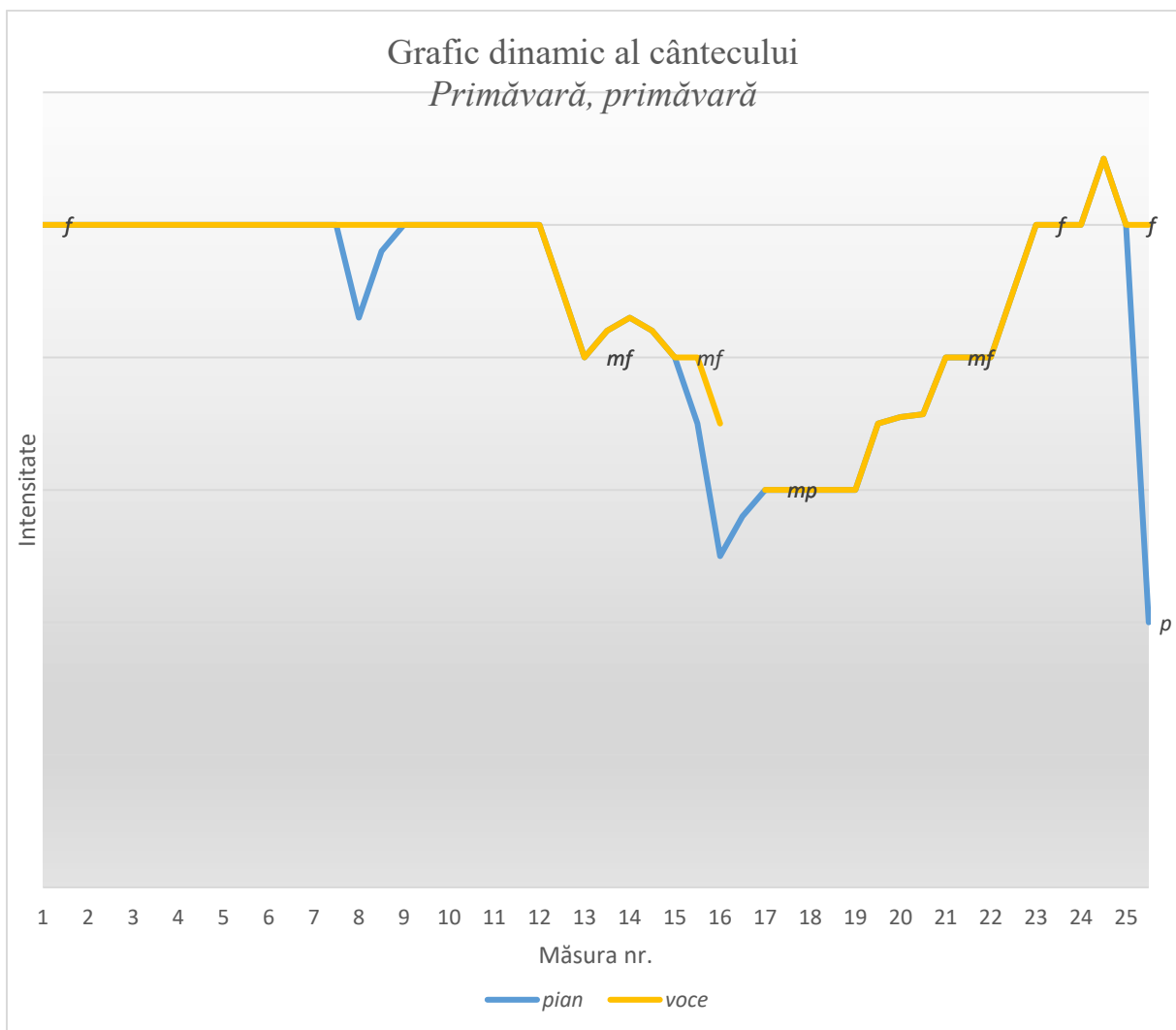
Secțiunea B este introdusă printr-un mers cromatic descendent, într-un tempo mai lent dat de indicația *meno mosso*, iar indicația dinamică este *mezzopiano sensibile*. Compozitorul a

ilustrat în acest mod o nouă imagine poetică sensibilă, cea a *ghitarei părăginite*. Acțiunea a trecut în plan interior, imaginile cu natura au făcut loc unui ungher de cameră, ceea ce se traduce muzical printr-o reducere a luminozității în plan dinamic. Senzația de umbrire este obținută în sonoritate mai mică.

Întrebarea retorică *Va mai fi și pentru tine primăvară?* este sugerată muzical prin revenirea treptată la sonoritatea mare în măsura 21 și mersul cromatic descendent la pian. Ultima expunere a motivului – invocație apare la pian, în *forte sonore*, susținut de cuvântul cântat *primăvară*. Acesta este *cântecul* care se desfășoară în plan dinamic ridicat în cea mai mare măsură, în caracterul fulminant și luminos al renașterii vieții în lumea naturală dublat de grija renașterii lumii interioare, spirituale, pe care poetul a reprezentat-o folosindu-se de imaginea instrumentului muzical.

Grafic dinamic nr. 5

Așezarea *cântecelor* pe versurile lui Octavian Goga în această ordine evidențiază intenția interpretării lor consecutive, unitatea în intenție și sens iar graficele dinamice demonstrează o direcție unitară a întregului ciclu în plan interpretativ. Ciclul de *cântece* pornește de la sonorități intime, trece prin trăiri tumultuoase, complexe, diferite ipostaze ale durerii și se încheie cu imaginea puternică a trezirii la viață și gândul noilor începuturi.

II.2. Opus 14 – Șase cântece pe versuri de Adrian Maniu

Rugăciune

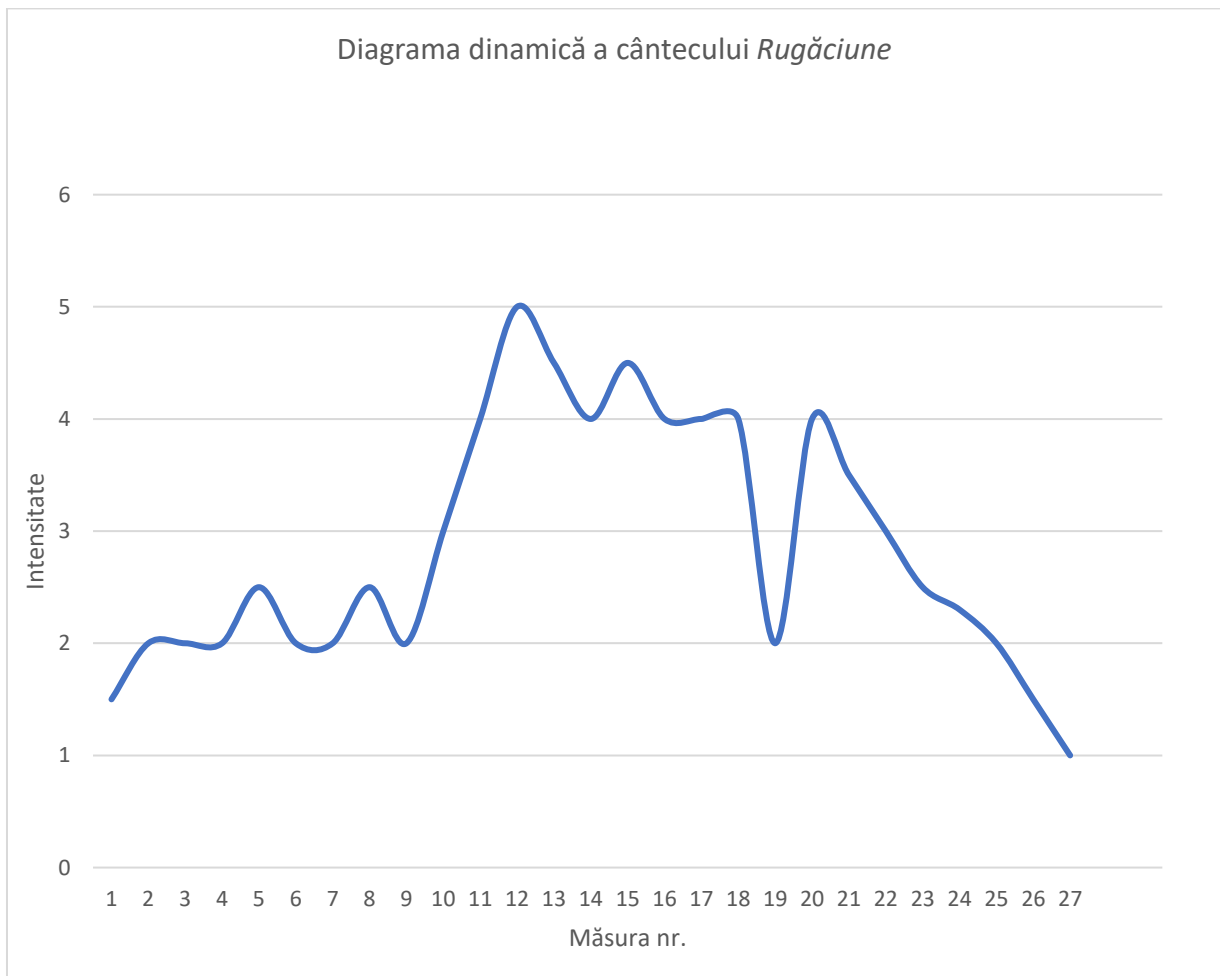
Cântecul începe și se încheie luminos, cu credință și seninătate. În secțiunea A' intervine zbuciumul sufletesc ce-și va avea curând rezolvarea în speranță și împăcare.

Tabel de stare nr. 6

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				
		Exaltare	Speranță	Evlavie	Zbucium, tulburare	Împăcare
1	A	■		■		
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10	A'				■	
11						
12						
13						
14	B		■			
15			■			
16						
17				■		
18						
19						■
20						

21						
22						
23						
24	Coda					
25						
26						
27						

Grafic dinamic nr. 6

În zona de măsurare a intensității 1 corespunde nuanței *pp*, 2 – *p*, 3 – *mp*, 4 – *mf*, 5 – *f* și 6 – *ff*.

Cântecul Rugăciune are o culminație dinamică evidentă la măsura a 12-a, în cadrul secțiunii a_1

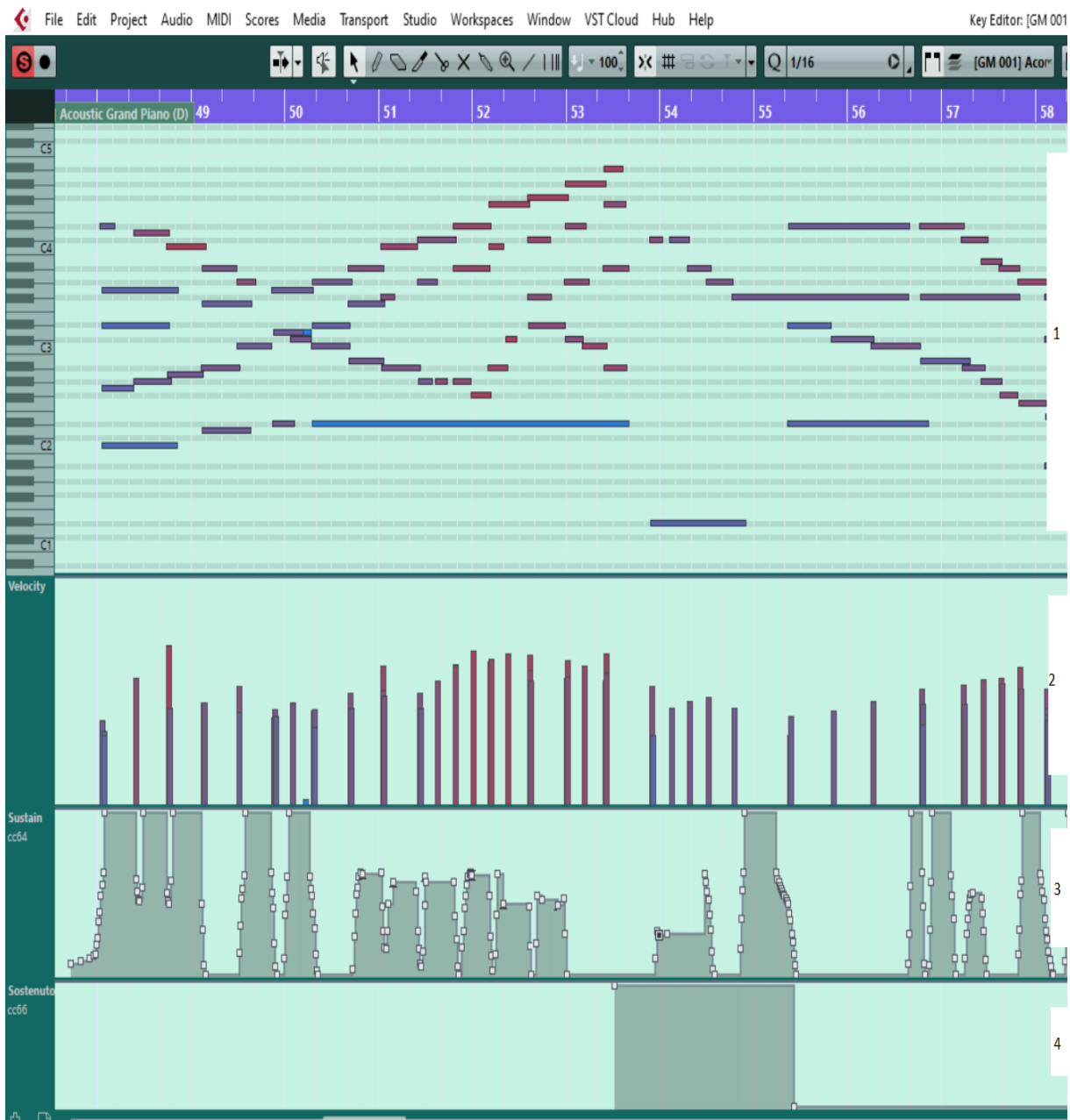
Înnoptare

Starea care predomină în acest *cântec* este admirația, contemplarea unui moment natural însoțită de tremurul trăirilor interioare.

Tabel de stare nr. 7

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				
		Reverie	Introspecție	Încordare	Înfiorare	
1	A cu ipostaze multiple ale mersului inițial (broderie superioară - mers treptat)	■				
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8					■	
9						■
10						
11						
12						
13						
14				■		
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21				■		
22			■			
23						
24						
25						
26						
27					■	
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37			■			
38						■
39						

Figură 1 Pedalizare în cântecul Înnoptare, măsurile 22 – 29

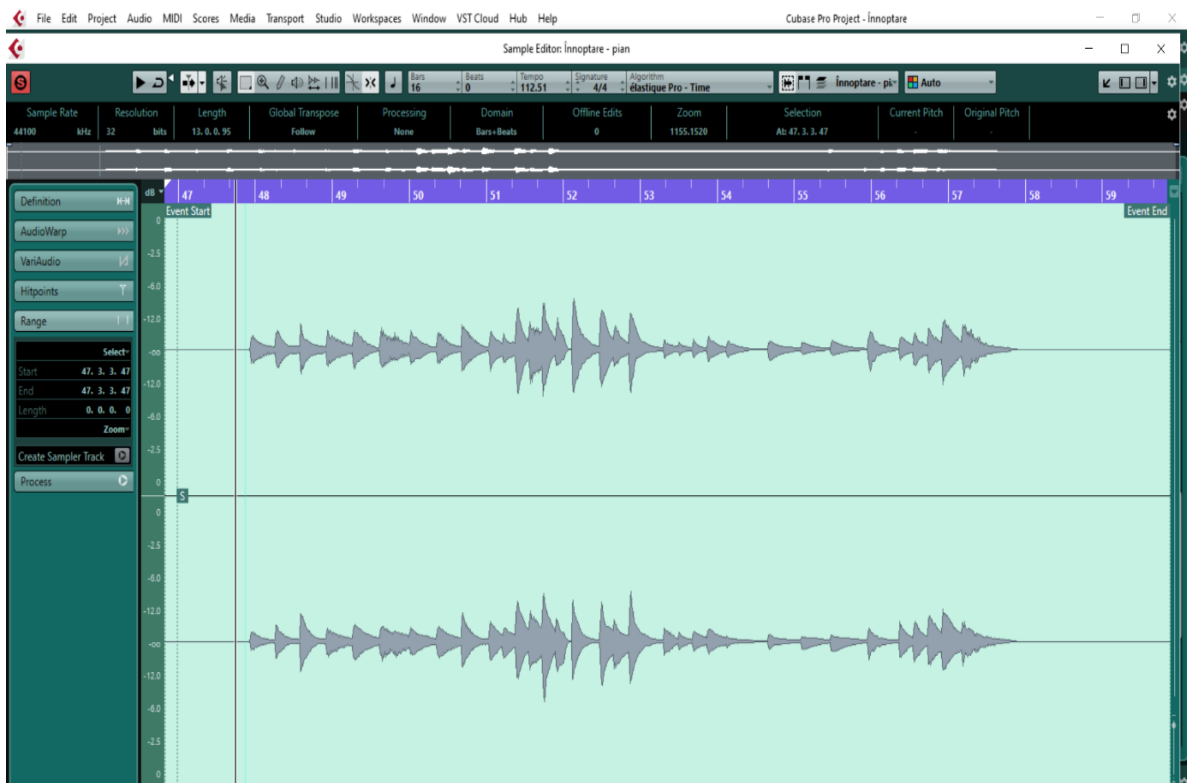
Graficul de mai sus reprezintă semnalul midi al înregistrării acestui fragment la pian, în programul Cubase Steinberg.

Zona numerotată 1 arată înălțimile și duratele sunetelor, iar prin culoare determină intensitatea cu care au fost atacate. Se pot observa sunetele evidențiate din acord, mersul contrar descendent și apoi ascendent în cvarte. Un alt indicator dinamic este la zona 2.

Pedalizarea este reprezentată grafic în zonele 3 și 4. Pedala de rezonanță este așezată armonic, pe fiecare timp, așezată pe jumătate și aerisită.

Reperul de timp 54 corespunde în partitură măsurii 27. Aici am folosit pedala de susținere pentru a păstra armonia și sunetul *mib* în bas și a suprapune curat motivul diatonic, imitație a vocii.

Figură 2 Aspect audio al fragmentul de analiză a pedalizării în cântecul Înnoptare

Același fragment din partitură, de această dată sub aspectul audio.

Vedenie

Starea melancolică, senină din începutul cântecului este urmată antagonic de sentimente intense și contrastante din sfera terifiantă a suprealismului.

Tabel de stare nr. 8

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție					
		Melancolie	Causticitate, autoironie	Suspans	Resemnare	Spaimă	Împietrire, groază
1	A	■					
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8			■				
9							
10							
11				■			
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19	B			■			
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							

33	B'						
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40	Coda						
41							
42							
43							
44							

Grădini de zarzavat

Cântecul apare ca un chiot de râs într-o tăcere de suspans pe care a creat-o starea cântecului precedent. Descărcarea prin haz are sclipirea intelectuală prin faptul că aduce note de satiră și ridicol.

Tabel de stare nr. 9

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție					
			Curiozitate	Caraghios	Rustic, campestru	Ridicol	Satiră	Emfază
1	A	a						
2								
3								
4								
5								
6								
7	B	b						
8								
9								
10								
11	B	b						
12								
13								
14		b ₁						
15								
16								
17								
18								
19								

20	A'					
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27	Coda					
28						

Glas de toamnă

Culorile calde ale cuvintelor și sunetelor acestui moment artistic, conferă ascultătorilor acestui cântec starea de contemplație a unui tablou cu tematică autumnală. Implicațiile personale dispar, resemnarea rămâne nota finală a cântecului.

Tabel de stare nr. 10

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				
		Înflăcărare	Liric, elegiac	Frământare	Renunțare	Reflexivitate
1	A					
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12	B					
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19	A'					
20						
21						
22						

23						
24						
25						
26						
27						
28	Coda					
29						
30						
31						
32						

Priveliște blestemată

Cântecul pare alcătuit dintr-o singură respirație, o privire atentă asupra înfiorării de o clipă în fața tabloului sumbru care pare să cuprindă ascultătorul cântecului într-o teribilă realitate a sfârșitului.

Tabel de stare nr. 11

Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție			
		Neliniște	Teamă	Precipitare, rostogolire	Spaimă
1	Monopartită				
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				

II.3. Opus 47 – Șapte cântece pe versuri de Mariana Dumitrescu

Orizont și Înălțime

Cântecul dezvoltă o stare preponderent meditativă, contemplativă, cu note de neliniște, regret, dar și entuziasm. Încheierea la pian va aduce o notă de optimism, prin impresia pozitivă a arpeggiilor majore de la mâna stângă și așezarea finală pe acordul de Mi major la mâna stângă, cu treapta a șaptea, tulburătoare, fără a avea rolul de sensibilă, la mâna dreaptă.

Tabel de stare nr. 12

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție				
			Entuziasm	Neliniște	Contemplare	Regret	Speranță
1	Măsuri introductive						
2							
3	a	A					
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10	a ₁						
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							

18							
19							
20	măsuri tranziție						
21							
22	B						
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31	A'						
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
41							
42							
43							
44							
45							

Alchimistul

Cântecul-portret invită ascultătorul să privească cu luare-aminte, îl captivează și îl nedumerește. Stările sunt din sfere diverse, trecerile de la una la alta sunt mereu surprinzătoare.

Tabel de stare nr. 13

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție						
			Admirație	Regret	Nedumerire	Incisivitate	Liniște	Frământare, agitație	Umor, Haz
1	A	a							
2									
3									

4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							
41							
42							
43							
44							
45							
46							
47							
48							
49							

tranziție
la pian

B

a'

A'

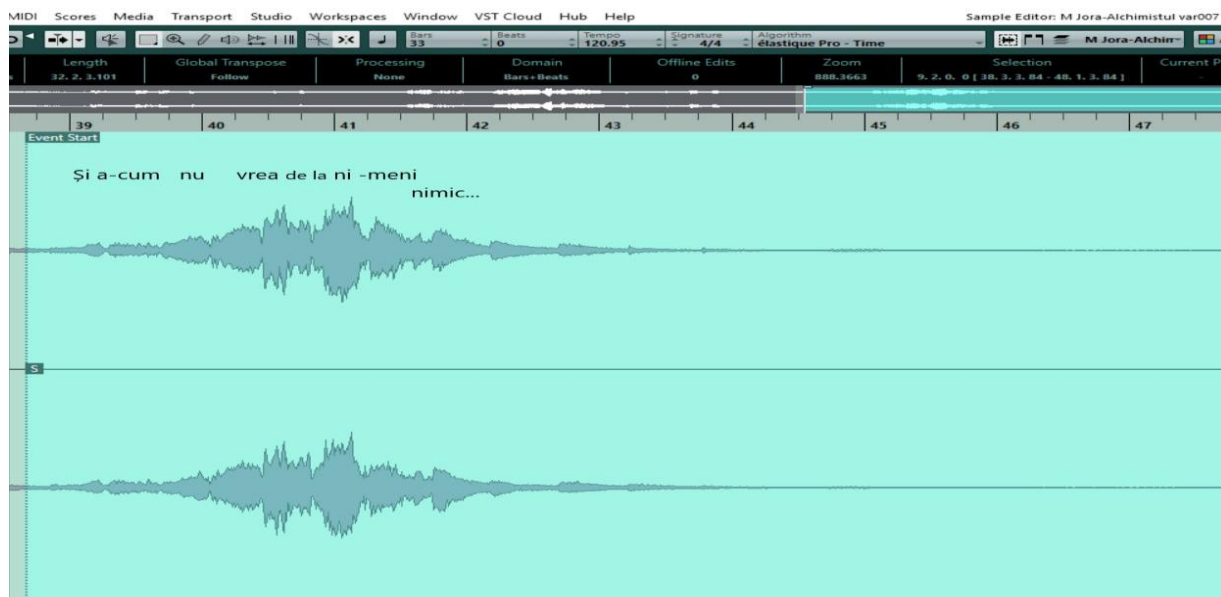
a''
Brillante
la pian

50								
51	Coda							
52								
53								
54								
55								
56								
57								
58								
59								
60								

După cum forma cântecului este tripartită, starea de admirație și contemplare începe și încheie portretul muzical, fiind prezentă, în măsuri care variază, în fiecare dintre secțiunile liedului. Ca în fața unui tablou expus, compozitorul ne poartă prin stări senzitive contradictorii, nelămuriri, opinii vehemente, frământări interioare, care pornesc din prima întâlnire fermecată și contrariată a privirii cu *Omul acesta*, până la prețuirea, venerația pentru cei care cunosc, în final, menirea lui și puterile de miracol cu care *Omul* este înzestrat.

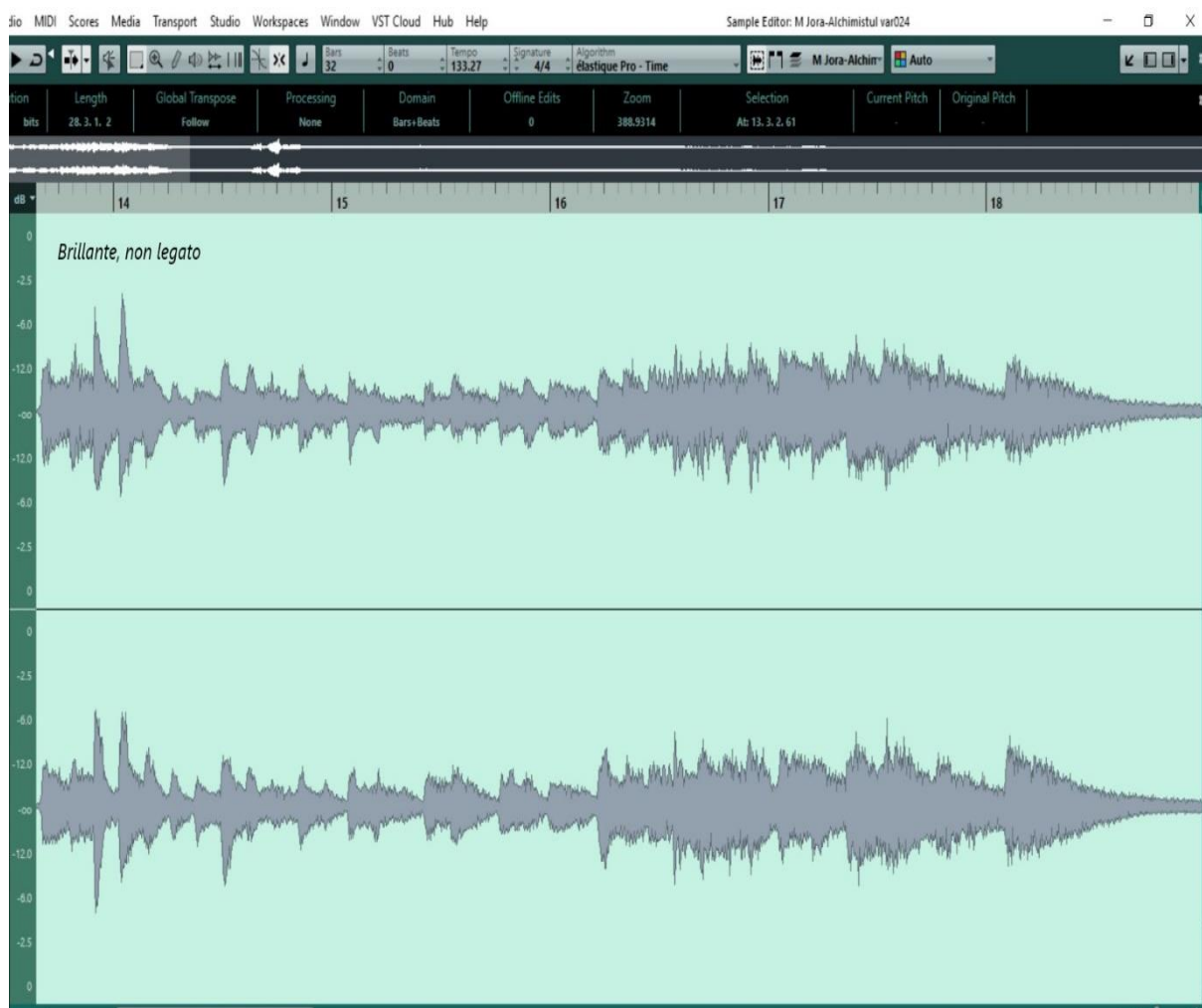
În secțiunea B, măsurile 31 – 37, pe versurile *și acum nu vrea de la nimeni nimic*, trecerile de stare de la regret cu note de incisivitate, în măsura 34, către liniște, în măsura 37, au loc treptat, după notațiile compozitorului, în *allargando*, *diminuendo*. Pentru a susține vocalitatea cuvântului *nimeni*, pianul va urmări cu un ușor *crescendo* fraza muzicală cântată de voce. Astfel reiese un vârf de intensitate de unde sonoritatea se va reduce gradual, după cum reiese și din reprezentarea grafică a semnalului audio.

Figură 3 – Reprezentarea grafică a semnalului audio corespunzătoare versurilor *Și acum nu vrea de la nimeni nimic*

Momentul *Brillante* din ultima secțiune, măsurile 41 – 51, este conceput de Jora ca fiind un alt tip de culminație, *non legato*, și cu accente de tip *portato* din abundență. Accentele sunt neomogene în metrul de $\frac{5}{8}$, venind alternativ pe timpul doi și respectiv timpul trei al măsurii. Jora a construit zona de aur aici, separat de cuvânt, la pian, un tip de exprimare muzicală articulat, bogat în sugestii și sens. E limpede nota de incisivitate, de umor caustic, inteligent și tăios. Energia eliberată în primele cinci măsuri ale fragmentului se metamorfozează ritmic și dinamic în liniște și admirație. Cele două planuri, cel ritmic și cel dinamic, au căi distincte. La măsura 46, compozitorul înfăptuiește un *ritenuto* din valori, scindând metrul de $\frac{5}{8}$ într-o măsură binară, $\frac{2}{4}$, cu patru optimi, urmate de triolet de pătrimi și pătrimi egale.

Figură 4 Reprezentarea grafică a semnalului audio din momentul *Brillante*

Pe creste

Tabelul emoțiilor plasează atmosfera cântecului în zona pastorală, duioasă, cu note de tulburare și concluzia parțial resemnată.

Tabel de stare nr. 14

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție						
			Pastorală, idilică	Duioșie	Admirație, beatitudine	Tulburare, îngrijorare	Calm, resemnat		
1	Măsuri introductive								
2									
3									
4									
5									
6									
7	A								
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22	B								
23									
24									
25									
26									
27									
28			b ₁						
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35									

36							
37							
38							
39							
40							
41	Coda						
42							
43							
44							
45							
46							
47							
48							
49							
50							

Izvorul

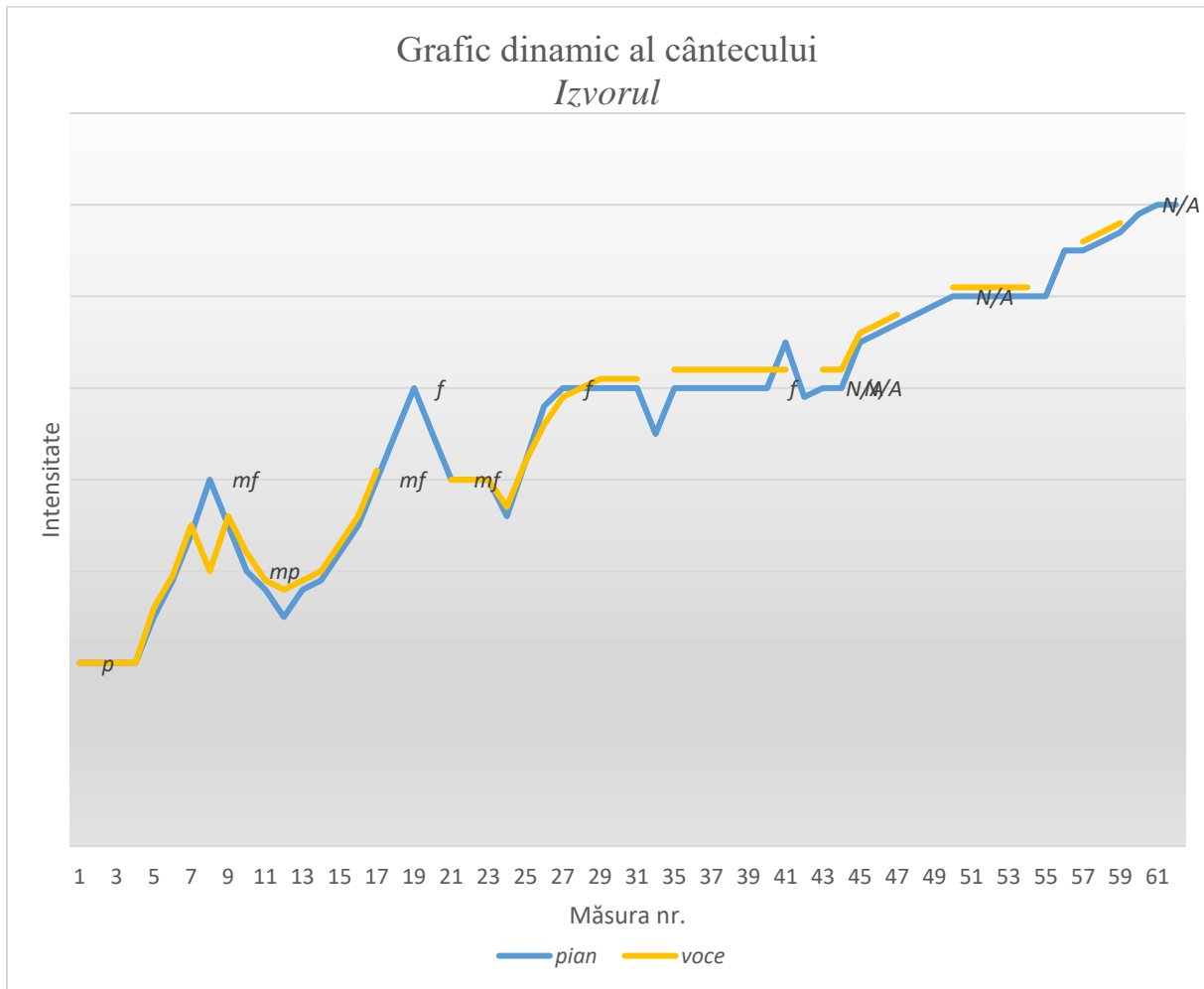
Cântecul se desfășoară sub semnul transformării unui parcurs limpede și liniștit într-o desfășurare torențială.

Tabel de stare nr. 15

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție						
			Claritate, transparentă	Acumulare treptată	Meditație	Putere	Revărsare, torent	Fragilitate	Contemplare
1	A	a							
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9			a ₁						
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									

19									
20									
21	B	b							
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35			b ₁						
36									
37									
38									
39									
40									
41									
42									
43									
44									
45									
46									
47									
48	măsurile tranziției								
49									
50	A'								
51									
52									
53									
54									
55									
56									
57									
58									
59									
60									
61									
62									

Grafic dinamic nr. 7

Atât din graficul dinamic cât și din tabelul emoțiilor reies caracterul acumulativ al cântecului și procesul neîntrerupt de augmentare pe toate planurile.

Caleidoscopul

Cântecul apare sub semnul fascinației, al imaginilor avangardiste generate acustic de construcțiile armonice ale lui Jora, și întregite de sensul cuvintelor Mariane Dumitrescu.

Tabel de stare nr. 16

Măsura nr.	Structura		Stare/Emoție						
			Fascinație	Reflectare, cugetare	Evlavie	Frământare	Calm	Delicatețe	
1	A	a	■			■			
2									
3									
4									
5									
6			a ₁	■					
7									
8									
9									
10									
11			B	■					
12									
13									
14									
15		b						■	
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22		b ₁					■		
23									
24									
25									
26									
27									
28				■					
29									
30									
31									
32									
33									
34									

35	măsuri tranziție					
36						
37						
38	A'					
39						
40						
41						
42						
43	Coda					
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						
52						

Nu sunt vultur

Din congruența planurilor emoționale ale muzicii și cuvântului reiese mersul optimist, inițiat în meditația filozofică, care trece prin dezamăgire și culminează în revoltă la măsurile 19-20, și ajunge în final să se constituie într-o concluzie optimistă, entuziastă chiar în măsura 25.

Tabel de stare nr. 17

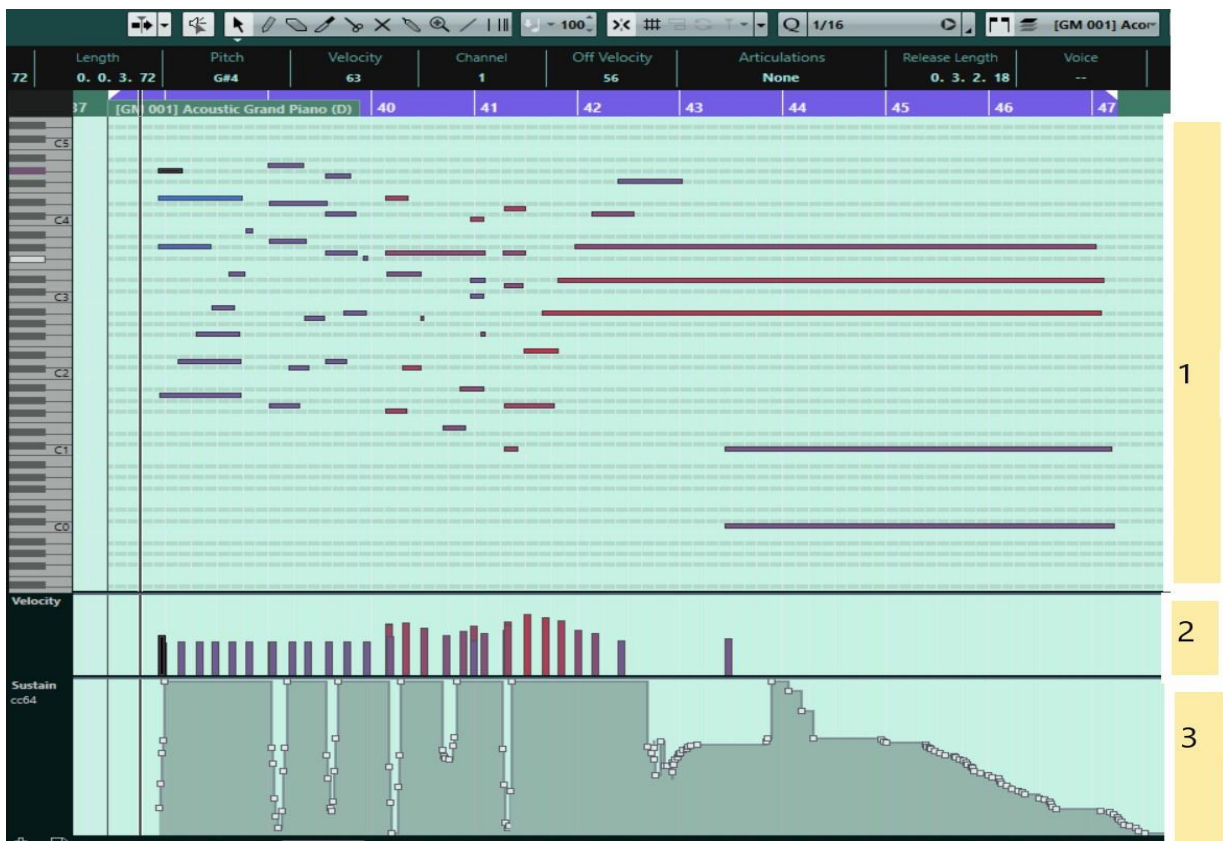
Măsura nr.	Structura	Stare/Emoție				Revoltă
		Speranță	Entuziasm	Contemplare meditativă	Decepție	
1	Măsuri introduse la pian					
2						
3		A				
4	B					
5						
6						
7						
8						
9	A					
10	C					
11						

12						
13						
14						
15						
16	A					
17	D					
18						
19						
20						
21						
22	Coda					
23						
24						
25						
26						
27						

Ultimul sunet aduce din nou nota contemplativ – meditativă, descriind pentru ascultător o invitație la gândire și la seninătate.

Dinamica și pedalizarea în măsurile 22 – 27

Figură 5. Reprezentare grafică a înregistrării acestui fragment în programul Cubase Steinberg

În partea superioară este localizat reperul de timp, aici selecția este între 38 și 47 și corespunde fragmentului final al cântecului, respectiv măsurilor 22 – 27.

Zona numerotată 1 arată înălțimile sunetelor și durata lor sub formă de segmente. Ca reper vizual al înălțimilor observăm claviatura verticală în partea stângă a cadranelui de lucru. Reiese din analiza acestui fragment folosirea extinsă a claviaturii pentru a ilustra componistic ideea de înălțime și zbor din versurile Mariane Dumitrescu.

Zona 2 (*Velocity*) este un grafic al intensității cu o scară de la 0 (absența percepției sunetului) la 127 (intensitate maximă). Legenda în culori pentru intensitate începe de la albastru, corespunzător unei intensități mici, către roșu, pe măsură ce intensitatea crește. De pildă, la reperul de timp 40, corespundent primului acord din măsura 24, putem observa diferențiat intensitatea fiecărui sunet care intră în alcătuirea acordului. Am subliniat sunetul superior ca parte a unui plan melodic.

Zona 3 (*Sustain*) analizează pedalizarea, unde punctele înalte semnifică pedala de susținere așezată total și punctele inferioare unde pedala este ridicată. În fragmentul analizat se poate observa o pedalizare armonică, unde așezarea pedalei are loc imediat după schimbările armonice. Acordul care vine pe ultimul cuvânt are pedala așezată după emisia acestuia și prinde în sonoritate optimile ascendente care se succed în intervale de cvartă perfectă și dau efectul rezonanței naturale. Pedala este ridicată parțial, după indicația din partitură, cu rarefierea compoziției armonice. Odată cu atacul pe ultimul sunet – octavă pe *do* în registrul grav se declanșează ridicarea graduală a pedalei, pentru a scădea treptat densitatea sonoră.

Figură 6. Reprezentare grafică a semnalului audio pentru măsurile 22-27 în programul Cubase Steinberg

Carul alegoric

Stările acestui cântec descriu o procesiune solemnă, trecerea cu emfază prin mulțime și detașarea de elementele meschine a valorilor umane înalte.

Tabel de stare nr. 18

Măsur a nr.	Structur a		Stare/Emoție									
			Maiestuos	Festiv	Suspans	Spaimă	Neliniște	Impasibilitate	Siguranță	Admirație		
1	A	a	■						■	■		
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8		a'			■							
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15	măsuri tranziție			■		■						
16												
17	B					■						
18												
19					■							
20												
21						■						
22												
23						■						
24												
25												
26												
27												
28	A ₁						■					
29												
30					■							
31												
32												
33												
34												
35				■	■							

36								
37								
38								
39								
40								
41								
42								
43	Coda							
44								
45								
46								
47								

Grafic dinamic nr. 8

